

Gærdesanger med karakterer som ssp halimodendri, Grenen, 6. november 2013. Foto: Knud Pedersen

Danmarks Ringmærkerforening 2013

Af Henning Ettrup

Ringmærkerforeningen er en forening for aktive ringmærkerne, som i 2013 havde 50 medlemmer. Foreningens vigtigste opgave er at stå for kommunikationen mellem de aktive ringmærkere, samt at forestå afholdelsen af årsmøder, offentlige arrangementer og ringmærkerkurser. Foreningens hjemmeside www.ringmaerkning.dk, giver adgang til nyheder og information om ringmærkning, faglige artikler mv. for såvel medlemmer som andre interesserede. Årsmødet for ringmærkerne blev i år afholdt på Fyn med ca. 35 deltagere.

Fra hjemmesiden er der for medlemmer adgang til et fagligt forum, hvor ringmærkerne har mulighed for at diskutere faglige problemstillinger. Herfra kan man også tilgå Ringmærkerhåndbogen, der indeholder oplysninger om håndtering af fugle, regler for mærkninger og fangstteknikker. Håndbogen er dynamisk og udbygges løbende med nye artikler og ny viden.

Foreningen afholdt kursus for ringmærkeraspiranter på Blåvand Fuglestation i foråret i samarbejde med fuglestationen. De 8 nye ringmærkere fik på kurset mulighed for at afprøve færdigheder i håndtering og bestemmelse af fugle, som indgang til at blive ringmærker for Statens Naturhistoriske Museum.

Af offentlige arrangementer deltog foreningen i Skagen Fuglefestival, hvor der blev demonstreret ringmærkning. Ligeledes deltog foreningen i et velbesøgt offentligt arrangement ved Nr. Lyngvig Fyr i september, ligesom vi var repræsenteret ved Blåvand Fuglestations 50-års jubilæum.

Af faglige projekter er foreningen drivkraft bag et projekt om ringmærkning af ynglefugle (se nedenfor). Endelig må nævnes, at foreningen, efter ansøgning, har givet tilskud til flere andre ringmærkningsprojekter.

Systematisk ynglefuglefangst 2013

Foreningen kører et projekt med systematisk ynglefuglefangst og fangst af unger med spejlnet efter den engelske CES-model (se f.eks. Baillie 1990). Formålet er at registrere ændringer i overlevelse og ungeproduktion blandt de almindeligt forekommende spurvefugle (se f.eks. Peach 1996). Projektet startede herhjemme i 2004 (se Drachmann 2004). Der blev i 2013 atter fanget på de samme 6 lokaliteter (se tabel), men det er håbet, at flere vil følge.

Der er hidtil kun foretaget mindre bearbejdnings af data indsamlet på de enkelte lokaliteter (f.eks.

Gærdesmutte, Ravnstrup Sø, 18. august 2013. Foto: Peter Vadum

Ettrup et al. in press og Legaard 2013), og ikke en samlet bearbejdning af alle de indsamlede data. Det er dog ved at blive foretaget nu, af en studerende på Statens Naturhistoriske Museum, som arbejder med de statistiske muligheder, som materialet giver. Så forhåbentlig vil der snart foreligge et resultat heraf. De indsamlede data vil tilgå det europæiske CES-projekt, der styres af BTO.

Der blev i år i alt fanget 1909 fugle på de 6 lokaliteter (se tabel), hvilket var ca. 21 % færre end i 2012. Antallet af arter var ligesom i 2012 fordelt på 54 arter. De hyppigst fangede fugle var rørsanger (275 fugle), løvsanger (246 fugle) og musvit (172 fugle), hvorefter fulgte gransanger, blåmejse og rørspurv i nævnte rækkefølge (se tabel). I forhold til sidste år var antallet af fangede rørsanger reduceret med 40 % og rørspurv rykkede ned på sjettepladsen da antallet af fangede fugle blev reduceret med mere end 55 %. Kun få arter viste fremgang, deriblandt munk med 27% og skægmejse med 15 %, så generelt tilsyneladende et dårligt yngleår.

Foreningens mål er fortsat at udvide projektet, hvorfor der fortsat ydes støtte til opstart af nye lokaliteter. Se i den forbindelse www.ringmaerkning.dk for yderligere oplysninger om projektet. Afsluttende skal

der lyde en stor tak til de ihærdige ringmærkere, som gør en stor indsats for at holde projektet i gang.

Litteratur

- Baillie, S.R. 1990: Integrated population monitoring of breeding birds in Britain and Ireland. *Ibis* 132, 151-166.
- Drachmann, J. 2004: Standardiseret fangst af ynglefugle i Dybendal, Salten Langsø Skovdistrikt 2004, 7 sider. www.ringmaerkning.dk.
- Ettrup, H.; Hansen, M.J. og Ilsøe, S.K. in press: Standardiseret ynglefuglefangst ved Brabrand Sø 2006-2013 med fokus på ændringerne i rørsanger, rørspurv og skægmejse. *Flora & Fauna*.
- Leegaard, T. 2013: CES – mærkning ved Ove Sø 2009 – 2012. side 91-98 i Legaard, T.; Salmonsens, J.; Christensen, P.N. og Søndergaard, H 2013: Fugleringmærkning i 40 år. Med bud fra Nordvest. BNF's Forlag.
- Peach, J.W., S.T. Buckland & S.R. Baillie 1996: The use of constant effort mist-netting to measure between-year changes in the abundance and productivity of common passerines. *Bird Study* 43: 142-156.

Oversigt over fugle ringmærket i forbindelse med CES-projekterne i 2013 på de 6 lokaliteter.

CES 2013		Brabrand Sø	Tarup Grusgrave	Vestamager	Ove Sø	Ravnstrup Sø	Skagen	Sum
Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>						3	3
Natramn	<i>Caprimulgus europaeus</i>						1	1
Stor flagspætte	<i>Dendrocopos major</i>		6	2			2	10
Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>			18			9	27
Engpiber	<i>Anthus pratensis</i>			1	1			2
Hvid vipstjert	<i>Motacilla alba</i>				1			1
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	3	5			3	3	14
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	1	8	3		18	12	42
Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>	3	2	1		6	21	33
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	1	1	1		10		13
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		4	2		7	22	35
Solsort	<i>Turdus merula</i>	6	8		4	10	9	37
Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>		2	1	2	2	3	10
Græshoppesanger	<i>Locustella neavia</i>	2						2
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	14			9	1		24
Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	12	13			5		30
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	118	12	1	114	30		275
Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>		2	3	5			10
Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>		7	12	2	6	12	39
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	2	11	22	22	41	3	101
Havesanger	<i>Sylvia borin</i>	1	14	14	1	30	2	62
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	7	15	9	8	49	18	106
Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			1		1		2
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	19	16	29	6	25	42	137
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	4	9	114	28	46	45	246
Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>						13	13
Grå fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>						6	6
Broget fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>			2		2	15	19
Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	52						52
Halemejse	<i>Aegithalos caudatus</i>		4	2		2		8
Topmejse	<i>Parus crustatus</i>						4	4
Sortmejse	<i>Parus ater</i>						1	1
Sumpmejse	<i>Parus palustris</i>		4			8		12
Blåmejse	<i>Parus caeruleus</i>	31	28	26	5	14	25	129
Musvit	<i>Parus major</i>	18	27	34	2	31	60	172
Spætmejse	<i>Sitta europaea</i>					2		2
Træløber	<i>Certhia familiaris</i>	1	1	1		2		5
Træløber, korttået	<i>Certhia brachydactyla</i>		1					1
Rødrygget tornskade	<i>Lanius collurio</i>				3	1		4
Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>			1			3	4
Husskade	<i>Pica pica</i>		1	1				2
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>				1			1
Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	7	3			1		11
Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>	2	3	1	2	4	18	30
Kvækerfinke	<i>Fringilla montifringilla</i>						1	1
Grønirisk	<i>Carduelis chloris</i>				1	2	3	6
Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>			1		1		2
Grønsisken	<i>Carduelis spinus</i>						2	2
Gråsisken, lille	<i>Carduelis flammea</i>	4	2		4			10
Lille korsnæb	<i>Loxia curvirostra</i>						1	1
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1	3			3	5	12
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		3		1	18	2	24
Pileværling	<i>Emberiza rustica</i>						1	1
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	50	2	6	41	12	1	112
TOTAL		359	217	309	263	393	368	1909
Antal arter		23	30	27	22	32	33	54